

Asettamispäätös

Yksityisoikeus- ja oikeudenhoito-osasto

28.3.2022

VN/5107/2022

VN/5107/2022-OM-7

Jakelussa mainituille

Rikosvahinkolakityöryhmä

Asettaminen

Oikeusministeriö on tänään asettanut työryhmän valmistelemaan rikosvahinkolain (1204/2005) muuttamista.

Toimikausi

28.3.2022-31.1.2023

Tausta

Pääministeri Sanna Marinin hallituksen ohjelman (Osallistuva ja osaava Suomi – sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestävä yhteiskunta, 2019) on kirjattu Turvallinen oikeusvaltio – tavoitteen toteuttamiseksi, että turvataan rikoksen uhrin ja henkirikoksen uhrin omaisten parempi tuki ja mahdollisuus saada korvauksia Valtiokonttorilta (s. 90).

Rikoksella aiheutetun vahingon korvaamisesta valtion varoista säädetään rikosvahinkolaissa. Lain nojalla uhrille suoritetaan korvausta henkilövahingosta ja kärsimyksestä sekä rajoitetusti myös esine- ja varallisuusvahingosta. Kärsimyskorvausta maksetaan vain seksuaalista itsemääräämisoikeutta tai vapautta loukkaavien sekä henkilökohtaista koskemattomuutta vakavasti loukkaavien rikosten uhreille. Henkilövahingosta ja kärsimyksestä maksettaville korvauksille on laissa säädetty enimmäismäärät. Henkirikoksen uhrin läheisille korvataan rikosvahinkolain nojalla kyseiselle läheiselle kuolemantapauksen seurauksena aiheutuneesta henkilövahingosta, esimerkiksi masennustilasta, johtuvat sairaanhoitokustannukset sekä ansionmenetyt. Valtion varoista ei sen sijaan makseta korvausta surmansa saaneen läheisille aiheutuneesta kärsimyksestä. Tiettyjen, saman vahinkotapahtuman perusteella maksettujen korvausten yhteismäärästä tehdään 220 euron perusvähennys.

Rikosvahinkolain muutostarpeista on laadittu arviomuistio ja siitä saaduista lausunnoista on laadittu tiivistelmä.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
 Oikeusministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 25
 00023 Valtioneuvosto

Eteläesplanadi 10
 Helsinki

0295 16001
 +358 295 16001

09 1606 7730
 +358 9 1606 7730

kirjaamo.om@gov.fi
 oikeusministerio.fi

Tavoitteet

Tavoitteena on uudistaa rikosvahinkolakia edellä mainitun hallitusohjelmakirjauksen ja muiden tarpeellisten täsmennysten toteuttamiseksi.

Tehtävä

Työryhmän tehtävänä on valmistella hallituksen esityksen muotoon laadittu ehdotus rikosvahinkolain muuttamisesta seuraavien linjausten mukaisesti:

- Korotetaan laissa säädettyjä enimmäiskorvausmääriä.
- Säädetään rikoksen seurauksena surmansa saaneen läheisille oikeus kärsimyskorvaukseen.
- Säädetään rikoksen uhreille ja rikoksen seurauksena surmansa saaneen läheisille oikeus saada Valtiokonttorilta maksusitoumus rikoksen vuoksi tarpeellisten terapiakulujen korvaamisesta.
- Poistetaan saman vahinkotapahtuman perusteella suoritettavien aineettomien vahinkojen korvausten yhteismäärästä tehtävä perusvähennys (220 euroa).
- Laajennetaan Valtiokonttorin tiedonsaantioikeutta.

Organisointi

Puheenjohtaja:

Lainsäädäntöneuvos Riitta Haapasaari, oikeusministeriö

Jäsenet:

Neuvotteleva virkamies Elina Ruuskanen, oikeusministeriö

Lakimies Marjo Salminen, Valtiokonttori

Kehitysjohtaja Jaana Koivukangas, Rikosuhripäivystys

Asianajaja Lasse Lievonen, Suomen Asianajajaliitto

Vakuutus oikeustuomari Kaius Vuoristo, Vakuutus oikeus

Pysyvä asiantuntija:

Tutkijatohtori Piia Aitta, Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutti, Helsingin Yliopisto

Työryhmän sihteerinä toimii erikoissuunnittelija Katja Järveläinen, Valtiokonttori.

Työryhmän kokoonpano ei täytä naisten ja miesten tasa-arvosta annetun lain (609/1986) 4 a §:ssä säädettyä vaatimusta, jonka mukaisesti valtion komiteoissa, neuvottelukunnissa ja muissa vastaavissa toimielimissä, hyvinvointialueen, hyvinvointiyhtymän ja hyvinvointialueiden välisen yhteistoiminnan toimielimissä sekä kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä, lukuun ottamatta aluevaltuustoja ja kunnanvaltuustoja, tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisestä syystä muuta johdu. Niillä työryhmässä edustettuina olevilla tahoilla, joiden edustajana on nainen, ei kuitenkaan ilmoituksensa mukaan ollut esittää miespuolista jäsen ehdokasta, minkä vuoksi kiintiövaatimuksesta poikkeamiselle on lainkohdassa tarkoitettu erityinen syy.

Työryhmän on valmistelun aikana kuultava sosiaali- ja terveysministeriötä sekä Henkirikoksen uhrien läheiset ry:tä. Työryhmä voi valmistelun aikana kuulla myös muita tarpeellisiksi katsomiaan asiantuntijoita.

Kustannukset ja rahoitus

Työryhmän menot maksetaan momentilta 25.01.01.

Antti T. Leinonen

Osastopäällikkö

Katri Kummoinen

Yksikönpäällikkö

Jakelu työryhmän puheenjohtaja, jäsenet ja sihteeri

Tiedoksi kansliapäällikkö Pekka Timonen
osastopäällikkö Antti T. Leinonen
yksikönpäällikkö Katri Kummoinen
Valtiokonttori
Vakuutusosasto
Rikosuhripäivystys
Suomen Asianajajaliitto
Tutkijatohtori Piia Aitta, Helsingin yliopisto

VN/5107/2022-OM-7

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: